

БОРБАТА ЗА ПОБЪЛГАРЯВАНЕ ИЗТОЧНА РУМЕЛИЯ И МОЯТА ПЪРВА ДИПЛОМАТИЧЕСКА МИСИЯ.

[Отъ Периодическо списание, кн. LXV (1904)].

Въ първите осем години подиръ нашето освобождение, въ оня периодъ на най-епохални прѣврати въ нашата нова история, три дипломатически мисии ми се повѣриха, три обиколки азъ направихъ, отъ които и тритъ могатъ да се нарекатъ сцени отъ три дѣйствия въ епопеята на нашето съединение.

Въ 1879, прѣзъ пролѣтъта, азъ трохахъ по вратата на кабинетътъ, които бѣха подписали берлинския договоръ, за да се моля, ако не може да се отмѣни той, то поне да не се прилага за Източна Румелия тъй, както се бѣше рѣшило въ Берлинъ. Прѣзъ есенъта на 1885 азъ ходихъ въ Копенхагенъ, за да се моля на покойния Александъръ III да одобри съединението, прогласено въ Пловдивъ на 6 септември сѫщата година, а послѣ и въ Лондонъ и Парижъ по въпроси, свързани пакъ съ това съединение. И най-послѣ, въ началото на 1886, азъ посѣтихъ Букурещъ, за да водя прѣговори и подпиша договора за миръ съ Сърбия, договоръ, съ който се припозна съединението и отъ държавата, която едничка бѣ счела за нуждно да прибѣгне до война, за да го осути. Години се изминаха отъ като азъ, при първата мисия, водихъ и въ странство борбата за побългаряване килавата рожба на многото европейски дипломатически баби, при втората, като че улеснихъ смъртъта ѝ и, при третата, като че приподписахъ смъртното ѝ свидѣтелство и присѫствувахъ на погребението ѝ. Спомени по-прѣсни, грижи по-съвременни взеха да размѣтватъ въ паметъта ми понятието за чутото и видѣно тогава, почнаха да изтриватъ отъ нея впечатленията на тогавашните сѫдбоносни исторически моменти. Затова врѣме е, мисля, прѣди окончателно да се заличатъ спомените ми отъ ония събития, да събера, наредя и